

Metodická informace 063/12/10

Zpracováno dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a dle sněmovního tisku č. 155

Změny od 1. 1. 2011 v zákoníku práce, v nemocenském pojištění a v pojistném na sociální zabezpečení

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo zákon, kterým se mění v souvislosti s úspornými opatřeními výše uvedené předpisy. Prezident republiky podepsal tento zákon 23. 11. 2010 a bude účinný od 1. 1. 2011. V této metodické informaci uvádíme nejvýznamnější schválené změny.

I. Změny v Zákoníku práce

a) Prodloužení doby poskytování náhrady mzdy (§ 192)

Od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 dochází k prodloužení období, v němž je zaměstnavatel povinen poskytovat zaměstnancům náhradu mzdy, platu nebo odměny z dohody o pracovní činnosti za dobu dočasné pracovní neschopnosti z dosavadních 14 na 21 kalendářních dnů.

Délka tzv. karenční doby, tj. období (první tři pracovní dny), za které se náhrada mzdy, platu nebo odměny neposkytuje, se nemění.

b) Dohoda o provedení práce

Nově je zaměstnavatel povinen uzavřít dohodu o provedení práce písemně, jinak je neplatná.

II. Změny v zákoně o nemocenském pojištění

a) Výplata dávek nemocenského pojištění z OSSZ

V souvislosti se změnou v zákoníku práce nárok na nemocenské vzniká, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa déle než 21 kalendářních dnů (dosud déle než 14 kalendářních dnů).

Nemocenská (nebo nařízení karantény) tedy začíná 22. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti.

b) Výše nemocenského

Výše nemocenského za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu po celou dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény).

III. Změny v zákoně č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

a) Sazba pojistného:

Sazba pojistného u zaměstnavatele činí 25 % z vyměřovacího základu jeho zaměstnanců účastných nemocenského pojištění, z toho:

- 2,3 % na nemocenské pojištění,
- 21,5 % na důchodové pojištění,
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti

Tato právní úprava bude platit pro zaměstnavatele, kteří budou zaměstnávat v průměrném počtu alespoň 26 zaměstnanců, kteří jsou účastní nemocenského pojištění.

Tito zaměstnavatelé si však od 1.1.2011 nebudou moci odečítat polovinu částky náhrady mzdy vyplacené za dobu prvních 21. kalendářních dnů pracovní neschopnosti z odváděného pojistného.

b) Možnost „připojištění“

Zvýšená sazba pojistného u zaměstnavatele ve výši 26 % z vyměřovacího základu jeho zaměstnanců účastných nemocenského pojištění se použije, jde – li o zaměstnavatele:

- s průměrným měsíčním počtem zaměstnanců nižším než 26,
- který si tuto sazbu pro daný kalendářní rok sám stanovil

Tato přijatá úprava zachovává možnost pro malé zaměstnavatele dobrovolně si zvolit o jedno procento vyšší sazbu pojistného na nemocenské pojištění (místo 2,3 % sazbu na 3,3%) s tím, že si budou moci odečíst polovinu částky náhrady mzdy vyplacené za dobu dočasně pracovní neschopnosti z odváděného pojistného.

Zvýšenou sazbu pojistného si zaměstnavatel sám stanoví na základě písemného oznámení. Zaměstnavatel může oznámit placení pojistného v kalendářním roce ve zvýšené sazbě příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději do 20. ledna kalendářního roku.

K oznámení učiněnému po tomto dni se nepřihlíží.

Zvýšená sazba pojistného na nemocenské pojištění platí vždy pro jednotlivý kalendářní rok.

Průměrný měsíční počet zaměstnanců se pro účely stanovení sazby pojistného zjišťuje podle počtu zaměstnanců v předchozím kalendářním roce a to tak, že součet počtu zaměstnanců účastných nemocenského pojištění zjištěný k prvnímu dni měsíců října, listopadu a prosince se dělí třemi a výsledek se zaokrouhlí na celé číslo dolů.

c) Vyměřovací základ OSVČ pro účast na nemocenském pojištění

Od 1. 1. 2011 osoby samostatně výdělečně činné nemohou mít zvolený vyměřovací základ pro nemocenské pojištění vyšší než vyměřovací základ pro důchodové pojištění. V případě, že by si OSVČ chtěla zvýšit vyměřovací základ pro nemocenské pojištění je povinna ze stejného vyměřovacího základu doplatit i důchodové pojištění. Od měsíce ledna 2011 se stanovena minimální platba pojistného na nemocenské pojištění ve výši 92,- Kč. Nemocenské OSVČ náleží až od 22. dne trvání dočasně pracovní neschopnosti.

IV. Shrnutí

- doba poskytování náhrady mzdy za dobu dočasně pracovní neschopnosti se prodlužuje na 21 kalendářních dnů;
- dohoda o provedení práce musí mít písemnou formu, jinak je neplatná;
- výplata nemocenských dávek z OSSZ náleží od 22. dne trvání nemoci;
- zaměstnavatelé s průměrným počtem zaměstnanců 26 a vyšším si nemohou odečítat polovinu vyplacené náhrady mzdy za dočasnou pracovní neschopnost;
- zaměstnavatelé s průměrným počtem zaměstnanců do 26 se mohou připojistit (+1% na nemocenské pojištění) a využít možnost odečtení poloviny vyplacené náhrady mzdy za dočasnou pracovní neschopnost;
- minimální platba na nemocenské pojištění pro OSVČ činí 92,- Kč.

Nejbližší daňové povinnosti

15.12. Daň z příjmů – odvod čtvrtletní nebo pololetní zálohy na rok 2010

15.12. Daň silniční – záloha za 10, 11/2010

27.12. DPH za 11/10 – přiznání i platba a souhrnné hlášení

Dnem platby je den, kdy dojde k připsání platby na účet správce daně.

V Šenově u Nového Jičína, dne 13. 12. 2010

Zpracovaly: Ing. Mičulková Marta, Olšáková Ivana

Ing. Marta Mičulková, v.r.

Výtisk je určen pouze pro adresáta.

Děkujeme, že tyto metodické informace nekopírujete a veřejně nešíříte.
Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás, rádi Vám potřebný počet dodáme. ©